

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.020.02.2015

P/15/043

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/15/043 – Wykonywanie zadań przez dzielnicowych¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie

Kontroler Jerzy Baranek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97809 z 28 sierpnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Komenda Powiatowa Policji w Wadowicach, ul. Lwowska 13, 34-100 Wadowice (KPP lub Komenda).

Kierownik jednostki kontrolowanej Młodszy inspektor Piotr Dziekanowski, Powiatowy Komendant Policji w Wadowicach - Komendant.

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna²

W Komendzie oraz podległych Posterunkach Policji (PP) dzielnicowym zapewniono niezbędne warunki pracy, za wyjątkiem ograniczonego dostępu do środków transportu na PP w Brzeżnicy i w Spytkowicach. Stanowiska pracy były wyposażone w sprzęt oraz urządzenia niezbędne do wykonywania przez nich zadań służbowych. Dzielnicowi spełniali wymagania formalne określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r.³ Podejmowano działania mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji zawodowych.

Przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych w większości przypadków⁴ pozwalały na realizację podstawowych zadań tych funkcjonariuszy w przydzielonych im rejonach służbowych. Stwierdzono jednak znaczne obciążenie dzielnicowych dodatkowymi obowiązkami zlecanymi przez kierownictwo Komendy i PP (w tym realizowanymi poza obszarem przypisanym danemu dzielnicowemu) dotyczącymi przed wszystkim obsługi zdarzeń, zabezpieczenia imprez masowych oraz patroli. W rezultacie, w przypadku 4 z 10 objętych badaniem miesięcy służby nie została zachowana zasada wynikająca z § 17 Zarządzenia Nr 528 w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych⁵ (zarządzenie Nr 528 KGP o dzielnicowych), według której kierownicy jednostek organizacyjnych Policji zostali zobowiązani do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 ww. zarządzenia).

¹ Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r., badaniem mogła zostać objęta dokumentacja z okresu wcześniejszego i następującego po ww. dacie, jeżeli miała ona wpływ na realizację zadań w latach objętych kontrolą.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunków ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe (Dz. U. Nr 123, poz. 857 ze zm.).

⁴ Badaniem objęto realizację zadań przez 5 dzielnicowych w listopadzie 2014 r. i lutym 2015 r.

⁵ Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 38).

Istotny wpływ na wykonywanie zadań przez dzielnicowych miały braki kadrowe w Ogniwie Patrolowo-Interwencyjnym, które skutkowały wykorzystywaniem tych funkcjonariuszy do innych zadań, niezwiązanych z ich obowiązkami służbowymi.

Kontrola wykazała także, że ewidencja sprawozdawcza SESPol⁶, w odniesieniu do funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych, prowadzona była nierzetelnie i nie odzwierciedlała faktycznego przebiegu ich służby.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Właściwość terytorialna

Opis stanu
faktycznego

1.1. KPP wraz z podległymi Komisariatami Policji w Andrychowie i Kalwarii Zebrzydowskiej jest jednostką Policji właściwą na obszarze powiatu wadowickiego o powierzchni 644 km², zamieszkałego (wg stanu na 31 grudnia 2014 r.) przez 159,2 tys. ludności.

Właściwość Komendy (bez podległych jej Komisariatów) obejmuje obszar o powierzchni 308 km², na którym wg stanu na 30 czerwca 2015 r. mieszkało 69,8 tys. mieszkańców. W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. obsługiwany obszar nie uległ zmianie, natomiast liczba mieszkańców zwiększyła się o 300 osób.

Komenda dysponowała danymi na temat ogólnej liczby osób zamieszkałych w danym rejonie - ostatniej aktualizacji dokonano w maju i czerwcu 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 4, 100-101)

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. przedmiotowa struktura nie ulegała zmianom.

Stan etatowy Komendy (bez Komisariatów w Andrychowie i Kalwarii Zebrzydowskiej) na:

- 1 stycznia 2013 r. wynosił 127 etatów, w tym 18 dzielnicowych – wykorzystano 123 etaty, w tym 18 dzielnicowych;
- 1 lipca 2014 r. wyniósł 130 etatów, w tym 18 dzielnicowych – wykorzystano 119, w tym 17 dzielnicowych;
- 30 czerwca 2015 r. 131 etatów, w tym 18 dzielnicowych – wykorzystano 125 etatów, tym 17 dzielnicowych (1 wakaty).

Zadania patrolowo-interwencyjne realizował Wydział Prewencji, dla którego w latach 2013-2015 zaplanowano odpowiednio 40, 37 i 38 etatów – wykorzystano 39, 35 i 34.

W ramach Wydziału Prewencji był m.in. Zespół ds. Wykroczeń, Ogniw Patrolowo-Interwencyjne, Zespół ds. Nietetnich i Patologii oraz Rewir Dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 5-12)

1.2. Obowiązująca na 30 czerwca 2015 r. struktura organizacyjna rejonów dzielnicowych została ustanowiona decyzją Komendanta Rejonowego Policji w Wadowicach nr 8/95 z 22 września 1995 r. Rejony obejmowały cały obszar odpowiedzialności Komendy. W strukturze organizacyjnej Komendy, według stanu na 30 czerwca 2015 r., był jeden rewir dzielnicowych, natomiast obszar odpowiedzialności był podzielony na 18 rejonów służbowych dzielnicowych (rejonów), z tego 12 podlegało kierownikowi Rewiru Dzielnicowych (kierownik Rewiru) oraz 4 kierownikowi PP w Brzeźnicy i 2 kierownikowi PP w Spytkowicach. Wielkość poszczególnych rejonów miejskich (6 rejonów) mieściła się w przedziale od 2 do 4,5 km², w których mieszkało od 2,0 tys. do 4,7 tys. osób, natomiast wielkość rejonów pozamiejskich mieściła się w przedziale od 16,5 do 37,0 km², w których mieszkało od 1,7 tys. do 7,0 tys. osób.

(dowód: akta kontroli str. 13-23)

1.3. W okresie objętym kontrolą kierownictwo KPP nie określiło szczegółowych warunków i kryteriów wyznaczania rejonów, jak również nie podejmowało działań w celu określenia ich nowej struktury.

W strukturze organizacyjnej Komendy znajdowały się m.in. Wydziały: Prewencji Kryminalny, Zespół Dyżurnych oraz dwa PP (w Brzeźnicy i w Spytkowicach).

⁶ SESPol – System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji.

Komendant wyjaśnił, że w ostatnich latach w mieście Wadowice oraz miejscowościach obsługiwanych przez KPP nie było istotnych zmian związanych z budową nowych osiedli mieszkaniowych, stąd nie nastąpiło zwiększenie liczby mieszkańców. Mając na uwadze powyższe oraz dotychczasową wiedzę o obsługiwanych rejonach, nie widziano potrzeby ich zmian.

(dowód: akta kontroli str. 193-195)

1.4. Przydziału dzielnicowych do poszczególnych rejonów dokonał Komendant decyzją nr 25/2012 z dnia 13 grudnia 2012 r. W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. wystąpiły następujące zmiany w obsłudze rejonów 2 i 8:

- z uwagi na powierzenie od 1 maja 2014 r. dzielnicowemu rejonu 8 pełnienia obowiązków służbowych na stanowisku zastępcy Dyżurnego Zespołu Dyżurnych Komendy, rejon ten na okres od 1 października 2014 r. do 30 marca 2015 r. dodatkowo przydzielono dzielnicowemu rejonu 10, a od 1 kwietnia 2015 r. do 30 września 2015 r. dzielnicowemu rejonu 12⁷. W okresie od 1 maja 2014 r. do 30 września 2014 r. zadania dzielnicowego w rejonie 8 - wg kierownika Rewiru realizował inny funkcjonariusz Policji z Komendy.
- z uwagi na nieobecność w pracy dzielnicowego rejonu służbowego 2 od 13 stycznia 2014 r. do 12 stycznia 2015 r., obsługę tego rejonu wykonywał (wg wyjaśnienia kierownika Rewiru) dzielnicowy rejonu 1.

dowód: akta kontroli str. 13-25, 196, 201)

Kierownik Rewiru wyjaśnił, że z uwagi, iż dzielnicowa rejonu 2, która przebywała na zwolnieniu lekarskim i sugerowała, że „niedługo wróci”, nie podejmowano działań w kierunku formalnego powierzenia jej rejonu dzielnicowemu rejonu 1, który ją zastępował.

(dowód: akta kontroli str. 201)

1.5. KPP nie posiadał wewnętrznych procedur:

- przekazania rejonu służbowego nowemu dzielnicowemu, w tym informacji dotyczących rejonu,
- określających mechanizm sprawowania zastępstwa w rejonie służbowym, w związku z długotrwałą nieobecnością dzielnicowego.

W okresie objętym kontrolą, z uwagi na długotrwałą nieobecność w pracy dzielnicowego rejonu 2, zadania związane z obsługą tego rejonu realizował dzielnicowy rejonu 1 (graniczącego), któremu przedmiotowego zadania nie przypisano w karcie opisu stanowiska lub w formie innego dokumentu.

Kierownik Rewiru Dzielnicowych wyjaśnił, że w przypadku nieobecności któregoś z funkcjonariuszy (spowodowanej zwolnieniem lekarskim, urlopem wypoczynkowym, szkoleniem, delegowaniem) zlecenie realizacji jego zadań innym dzielnicowym odbywa się na podstawie ustnego polecenia Naczelnika Wydziału Prewencji, w oparciu o następujące kryteria:

- rejon przydzielony dzielnicowemu dodatkowo, sąsiaduje z rejonem obsługiwany na stałe,
- dzielnicowy, któremu przydzielony dodatkowy rejon posiada doświadczenie, umiejętności oraz rozpoznanie terenu,
- dzielnicowy obsługujący dodatkowy rejon służbowy realizuje w nim sprawy bieżące, terminowe, spotyka się z mieszkańcami, nie prowadzi natomiast rozpoznania.

⁷ Zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 4 zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych kierownik jednostki organizacyjnej Policji, na wniosek kierownika rewiru dzielnicowych lub innego policjanta, wyznaczonego przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji, w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przydzielić dzielnicowemu, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy dodatkowy rejon służbowy.

W związku z powyższym, pod nieobecność dzielnicowej z rejonu 2, zadania z tego rejonu przydzielono dzielnicowemu rejonu 1.

(dowód: akta kontroli, str. 201)

1.6. W Komendzie oraz podległych PP od 6 stycznia 2015 r. nie prowadzono teczek rejonów. Obowiązek ich prowadzenia zniesiono decyzją nr 4/15 Komendanta Powiatowego Policji w Wadowicach z dnia 7 stycznia 2015 r. Kierownictwo Komendy nie określiło sposobu i formy dokumentowania realizowanych zadań służbowych przez dzielnicowych, w tym dotyczących rozpoznania rejonów. W powyższej decyzji podano jedynie, że kierowników rewirów dzielnicowych oraz posterunków Policji zobowiązuje się do ścisłego przestrzegania przepisów zawartych w § 12 zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych.

Komendant wyjaśnił, że nie widział potrzeby dodatkowego regulowania sposobu dokumentowania realizacji zadań przez dzielnicowych poza tymi, które określił Komendant Główny Policji w zarządzeniu Nr 528 KGP o dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 48-49, 193-196)

1.7. Dzielnicowi realizację zadań służbowych w stosunku do przydzielonych im rejonów służbowych dokumentowali w notatniku służbowym, notatkach służbowych (kiedy sprawa dotyczyła spraw wewnętrznych), notatkach urzędowych (kiedy sprawa miała szerszy zasięg i trzeba było o niej poinformować inne instytucje) oraz meldunkach informacyjnych o uzyskanych informacjach, które przekazywane były kierownikowi Rewiru. Dzielnicowi objęci kontrolą nie tworzyli zbiorów danych o osobach z rozpoznania osobowego, a z działań z zakresu profilaktyki społecznej (wg wyjaśnień) sporządzali notatki służbowe, które poprzez kierownika Rewiru oraz naczelnika Wydziału trafiały do właściwej komórki organizacyjnej i były wkładane do akt sprawy.

(dowód: akta kontroli str. 168-192)

1.8. W Komendzie, wg stanu na 21 września 2015 r. na stanowisku dzielnicowych zatrudnionych było 11 osób (wszyscy byli mianowani) oraz jedna osoba, której powierzono obowiązki dzielnicowego w rozumieniu art. 37 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁸. Dla funkcjonariuszy tych wydzielono 2 pomieszczenia. W każdym pomieszczeniu było po 7 stanowisk, w tym 6 dla dzielnicowych. Każde stanowisko wyposażone było w zestaw komputerowy (komputer + monitor z ekranem ciekłokrystalicznym). Na stanowisku dzielnicowego, w każdym komputerze zainstalowany był m.in. program Windows 7 Pro, 7-Zip, Adobe Reader oraz oprogramowanie umożliwiające dostęp do Internetu. Natomiast w komputerze na stanowisku dodatkowym zainstalowane były m.in. aplikacje: SWD, KSIP, System Wyszukiwawczy Policji PESEL.

W każdym pomieszczeniu był jeden telefon (z możliwością łączenia z telefonami zewnętrznymi i komórkowymi) oraz jedna drukarka sieciowa (połączona z komputerami znajdującymi się w pomieszczeniu).

Dzielnicowi mieli do dyspozycji radiotelefony firmy Motorola, które przed rozpoczęciem służby pobierali na Stanowisku Kierowania, a po jej zakończeniu zdawali. Radiotelefony były kompatybilne ze sprzętem wykorzystywanym przez funkcjonariuszy pełniących służbę w innych komórkach organizacyjnych KPP. Takie same wyposażenie stanowisk pracy posiadali dzielnicowi (wszyscy byli mianowani) na PP w Brzeźnicy oraz Spytkowicach.

W toku oględzin wszystkie urządzenia były sprawne.

Dzielnicowi do 30 września 2015 r. nie posiadali na swoim wyposażeniu służbowych telefonów komórkowych - otrzymali je 1 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 5, 50-52, 168-177)

⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 355 ze zm.).

Zasady użytkowania samochodów służbowych zostały określone w decyzji Komendanta nr 6/010 z dnia 5 marca 2010 r.⁹. Zgodnie z tą regulacją, służba dyżurna mogła wydawać książki kontroli pracy sprzętu transportowego, gdy kierującym była osoba, której pojazd został powierzony do stałego prowadzenia lub znajdowała się na wykazie funkcjonariuszy i pracowników Policji, upoważnionych do prowadzenia danego pojazdu.

Rewir Dzielnicowych działał w strukturze Wydziału Prewencji, który na swoim stanie posiadał 10 samochodów służbowych, z czego do 3 samochodów na stałe przypisanych było 5 dzielnicowych, 6 posiadało uprawnienia do korzystania z pozostałych samochodów będących na stanie Wydziału. Dzielnicowi objęci kontrolą wyjaśnili, że nie mieli trudności z dostępem do środków transportu.

Na PP w Brzeźnicy pracowało 7 policjantów (w tym 4 dzielnicowych), a na PP w Spytkowicach 5 policjantów (w tym 2 dzielnicowych), którzy do dyspozycji mieli po 1 samochodzie. Kierownicy tych PP wyjaśnili, że z uwagi, iż do dyspozycji mieli po jednym samochodzie, stąd służbę dla dzielnicowych planowali tak, aby w tym samym czasie pełnili ją dzielnicowi z rejonów graniczących.

(dowód: akta kontroli str. 26-34, 204-209)

1.9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. określa m.in. kwalifikacje dzielnicowych, zgodnie z którymi dzielnicowy powinien posiadać wykształcenie minimum średnie, podstawowe kwalifikacje zawodowe oraz 3 letni staż pracy. Wszystkie osoby spełniały powyższe wymagania, ponadto 12 ukończyło kurs specjalistyczny dla dzielnicowych. Dodatkowo kurs dla dzielnicowych z zakresu prowadzenia rozpoznania rejonu służbowego ukończyło 11 dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 35-38)

1.10. W KPP przyjęto zasadę, że przed sporządzeniem planu szkoleń na rok następny, pod koniec danego roku (w listopadzie lub grudniu) kierownicy komórek organizacyjnych Komendy zwracają się ustnie do podległych funkcjonariuszy, o podanie tematów szkoleń na rok następny oraz problemów i trudności, jakie mają w pracy. Po otrzymaniu informacji od policjantów sporządzany jest plan szkoleń dla poszczególnych grup, który uwzględnia ich potrzeby. Ponadto sporządzając plan uwzględnia się m.in. tematykę szkoleń zalecaną przez jednostki nadrzędne (Komendę Główną Policji i Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie) oraz tematy stałe, jak szkolenia strzeleckie oraz spotkania z psychologiem. Harmonogram szkoleń wewnętrznych dla dzielnicowych opracowuje kierownik tej grupy szkoleniowej i jest on zatwierdzany przez Komendanta.

W opinii o pracy danego funkcjonariusza w pozycji dotyczącej rozwoju zawodowego i potrzeb szkoleniowych nie wymieniono konkretnych szkoleń jakie powinien odbyć dany funkcjonariusz. Podano jedynie, że funkcjonariusz powinien się sam dokształcać oraz uczestniczyć w szkoleniach (w ramach doskonalenia zawodowego) organizowanych przez Komendę oraz KWP w Krakowie.

Komenda w latach 2014 - 2015 (do 30 września) zorganizowała 37 szkoleń wewnętrznych, w których uczestniczyło od 5 do 9 dzielnicowych. Przedmiotem szkoleń były zagadnienia dotyczące w szczególności:

- zmian w przepisach prawnych, m.in. w zakresie postępowania karnego, przemocy w rodzinie, ruchu drogowym,
- zadań realizowanych przez policję w przypadku klęsk żywiołowych, katastrof, awarii, zagrożenia zamachem terrorystycznym,
- zasad i trybu postępowania z osobami nieletnimi,
- technik obezwładniania osób.

Dzielnicowi objęci kontrolą wyjaśnili, że szkolenia wewnętrzne organizowane przez Komendę są wystarczające i uwzględniają ich potrzeby.

⁹ Decyzja nr 6/010 Komendanta Powiatowego Policji w Wadowicach z dnia 5 marca 2010 r. w sprawie zasad użytkowania służbowego sprzętu transportowego w Komendzie Policji w Wadowicach.

W latach 2013 - 2015 (do 30 września) Komendant wystąpił do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie o przeszkolenie specjalistyczne (kurs dla dzielnicowych) 6 dzielnicowych i tylu funkcjonariuszy przeszkolono. Natomiast w wyjaśnieniu podał, że z uwagi na ograniczone możliwości kadrowe, duże obciążenie zadaniami dzielnicowych oraz absencje chorobowe i urlopowe nie można kierować większej liczby policjantów na szkolenia zewnętrzne.

(dowód: akta kontroli str. 42-47, 178-196)

Ustalono
nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W działalności Komendy w zakresie organizacji i warunków służby dzielnicowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. NIK zwraca uwagę na brak identyfikowania w opiniach służbowych indywidualnych potrzeb szkoleniowych dzielnicowych. Należy podkreślić, że potencjalny i faktyczny zakres zadań realizowanych przez tę grupę funkcjonariuszy jest bardzo szeroki, a ich skuteczna realizacja wymaga zarówno bogatej wiedzy prawnej, jak i licznych tzw. umiejętności „miękkich” (np. komunikacja z nieletnimi, czy ofiarami przemocy domowej). Zasadne jest zatem identyfikowanie przez przełożonych słabych i silnych stron poszczególnych funkcjonariuszy i określanie dla nich indywidualnych profili szkoleniowych.
2. Uwagi NIK budzi również niewprowadzenie w Komendzie pisemnych uregulowań dotyczących przekazywania rejonu nowemu dzielnicowemu oraz sprawowania zastępstw w rejonie w przypadku długotrwałej nieobecności dzielnicowego. Brak uregulowań w tym zakresie może prowadzić do dowolności postępowania, w tym nieprzekazania istotnych informacji o rejonie lub niezapewnienia pełnej obsługi rejonu.

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Kierownictwo Komendy podjęło skuteczne działania w celu zapewnienia właściwej organizacji i warunków służby dzielnicowych. W Komendzie oraz podległych PP zapewniono dzielnicowym niezbędne warunki pracy, za wyjątkiem ograniczonego dostępu do środków transportu na PP w Brzeźnicy i w Spytkowicach. Stanowiska pracy były wyposażone w sprzęt oraz urządzenia niezbędne do wykonywania przez nich zadań służbowych. Dzielnicowi posiadali wymagane kwalifikacje określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r.

2. Przydział obowiązków służbowych dzielnicowym

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą dzielnicowi w ramach dodatkowych zadań uczestniczyli w 48 działaniach policyjnych, w tym m.in.:

- działaniach profilaktycznych (w toku służby) w zakresie bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży: akcja „Bezpieczne Wakacje” (w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. i od 1 lipca 2015 r. do 31 sierpnia 2015 r.) oraz „Bezpieczne Ferie” (w okresie od 16 lutego 2015 r. do 1 marca 2015 r.) – uczestniczyło w nich od 16 do 28 funkcjonariuszy, w tym od 13 do 17 dzielnicowych;
- działaniach profilaktycznych i prewencyjnych (w toku służby) w ramach akcji „Bezpieczna Droga do Szkoły” (w okresie 1-12 września 2014 r.) – uczestniczyło w nich od 17 do 27 funkcjonariuszy, w tym od 8 do 16 dzielnicowych;
- zabezpieczeniu ładu i porządku oraz bezpieczeństwa w ramach akcji „Znicz” (w dniach od 31 października 2014 r. do 1 listopada 2014 r.) – uczestniczyło w nich od 32 do 34 funkcjonariuszy, w tym od 15 do 16 dzielnicowych;
- zabezpieczeniu porządku i bezpieczeństwa w toku zabaw „Sylwester 2014” w dniach 31 grudnia 2014 r. – 1 stycznia 2015 r. – uczestniczyło 10 funkcjonariuszy, w tym 2 dzielnicowych;
- zabezpieczeniu prewencyjnym imprez odbywających się w ramach „Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy” (11 stycznia 2015 r.) – uczestniczyło 18 funkcjonariuszy, w tym 9 dzielnicowych,

- zatrzymywaniu osób ukrywających się przed organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości (w toku służby jednodniowe) w ramach akcji „Poszukiwany” – zlecono 26 razy (14 w II półroczu 2014 r. i 12 w I półroczu 2015 r.), w których uczestniczyło od 19 do 22 funkcjonariuszy, w tym od 6 do 9 dzielnicowych,
- w ramach struktur I plutonu VII Kompanii NPP KWP Kraków – brano udział 13 razy w toku służby (5 w II półroczu 2014 r. i 8 razy w I półroczu 2015 r.) – uczestniczyło od 14 do 18 funkcjonariuszy, w tym od 2 do 4 dzielnicowych,
- na Stanowisku Kierowania – 5 razy (w I półroczu 2015 r.) – uczestniczył 1 dzielnicowy,
- zabezpieczaniu 3 imprez plenerowych – uczestniczyło od 3 do 8 funkcjonariuszy, w tym od 1 do 4 dzielnicowych,
- prowadzeniu czynności sprawdzających przez dzielnicowych z Posterunku Policji w Brzeźnicy (11 razy – 5 w II półroczu 2014 r. 6 w I półroczu 2015 r.) oraz Spytkowicach (19 – 13 w II półroczu 2014 r. i 6 w I półroczu 2015 r.) – dzielnicowi powyższe czynności realizowali jednoosobowo.

Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że w przypadku m.in. działań akcyjnych, inicjowanych przez Komendę Główną Policji, Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie lub działań lokalnych, które dla prawidłowej ich realizacji wymagają zaangażowania większej ilości funkcjonariuszy, wykorzystywani są również dzielnicowi.

(dowód: akta kontroli str. 53-88, 246-247)

2.2. W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. dzielnicowym zlecono ogółem 4 294 sprawy (2 158 w II półroczu 2014 r. i 2 136 w I półroczu 2015 r., z tego:

- dotyczących ustaleń i pomocy prawnej - 1 841 (odpowiednio 870 i 971), w tym przez policję - 868 (409 i 459), sądy – 715 (358 i 357), prokuraturę 26 (11 i 15), urzędy skarbowe - 152 (56 i 96), urzędy miejskie i gminne – 38 (13 i 25), MOPS i GOPS – 33 (18 i 15);
- dotyczące doręczenia korespondencji – 595 (281 i 314), w tym przez policję - 76 (39 i 37), sądy 506 (238 i 268), prokuraturę 12 (4 i 8);
- inne niż wymienione powyżej – 1 858 (1 007 i 851), w tym przez policję 1 211 (680 i 531), sądy – 526 (279 i 247), prokuraturę 29 (4 i 25), urzędy skarbowe 71 (37 i 34).

(dowód: akta kontroli str. 89-96, 248)

Ocena częściowa

Kontrola wykazała znaczną skalę dodatkowych zadań przydzielanych do realizacji dzielnicowym, co skutkowało ograniczeniem możliwości pełnej realizacji podstawowych obowiązków tych funkcjonariuszy w przydzielonych im rejonach, w tym szczególnie w zakresie działań profilaktycznych.

3. Realizacja zadań służbowych przez dzielnicowych

3.1. W okresie objętym kontrolą w Komendzie oraz podległych PP na stanowisku dzielnicowego zatrudnionych było 17 policjantów. Szczegółowym badaniem objęto realizację zadań służbowych przez 5 dzielnicowych (rejonu 1, 3, 10, 14 oraz 18)¹⁰ w listopadzie 2014 r. i lutym 2015 r. Ustalono, że w poszczególnych skontrolowanych miesiącach:

- liczba spraw zleconych do realizacji dzielnicowym wyniosła:
 - w listopadzie 2014 r. – 59 (dzielnicowy rejonu 1), 46 (dzielnicowy rejonu 3), 48 dzielnicowy rejonu 10), 9 (dzielnicowy rejonu 14) i 41 (dzielnicowy rejonu 18),
 - w lutym 2014 r. – 37 (dzielnicowy rejonu 1), 36 (dzielnicowy rejonu 3), 41 (dzielnicowy rejonu 10), 15 (dzielnicowy rejonu 14) i 41 (dzielnicowy rejonu 18),
- dzielnicowi z uwagi na inne zajęcia (m.in. szkolenie, służbę patrolową, obsługę interwencji na zlecenie dyżurnego) w ogóle nie byli w swoim rejonie od 1 do 5 dni, a czas służby w rejonie w większości dni wynosił poniżej 50%. I tak:
 - dzielnicowy rejonu 1 (miejski) – na łączną liczbę 19 dni służby w listopadzie 2014 r., wystąpiło 17 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wyniósł poniżej 50% (tym 4 dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie, a w 2 dniach nie przekroczył 20% czasu służby). W pozostałych dniach wyniósł odpowiednio 56,2% i 58,3%. Przyczyną nieobecności była służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, szkolenie, obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, realizacja nakazu doprowadzenia oraz praca biurowa.

W lutym 2015 r. na łączną liczbę 19 dni służby, wystąpiło 17 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie nie przekroczył 50% (w tym 3 dni w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w rejonie, a w jednym dniu nie przekroczył 20% czasu służby). W pozostałych dniach wyniósł odpowiednio 56,2% i 58,3%. Przyczyną nieobecności była służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, realizacja nakazów doprowadzenia obywateli, obsługa zdarzeń i interwencje na zlecenie dyżurnego poza swoim i graniczącym rejonem oraz praca biurowa.

(dowód: akta kontroli str. 104-111, 210-211)

- dzielnicowy rejonu 3 (miejski) – na łączną liczbę 19 dni służby w listopadzie 2014 r., wystąpiło 18 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wyniósł poniżej 50% (tym 5 dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie, a w 5 dniach nie przekroczył 20%). W pozostałych dniach wyniósł 52,1%. Przyczyną nieobecności była służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, dokonywanie ustaleń do spraw i doręczanie wezwań poza rejonem i rejonem granicznym oraz praca biurowa.

W lutym 2015 r. na łączną liczbę 16 dni służby we wszystkich dniach czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie nie przekroczył 50% (w tym 4 dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w rejonie, a w 4 dniach nie przekroczył 20% czasu służby). Przyczyną nieobecności była służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, realizacja nakazu doprowadzenia obywatela oraz prace biurowe.

(dowód: akta kontroli str. 112-119)

- dzielnicowy rejonu 10 (miejski) – na łączną liczbę 13 dni służby w listopadzie 2014 r., wystąpiło 8 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym

¹⁰ Rejony 1, 3 (miejskie – obejmowały część miasta Wadowice), rejon 10 (pozamiejski – obejmuje część Gminy Wadowice), rejon 14 (obejmuje część gminy Brzeźnica) oraz rejon 18 (obejmuje część gminy Spytkowice).

rejonie wyniósł poniżej 50% (tym 3 dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie, a w jednym dniu nie przekroczył 20% czasu służby). W pozostałych dniach wyniósł od 55,2% do 75,0%. Przyczyną nieobecności była służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, realizacja nakazu doprowadzenia oraz praca biurowa.

W lutym 2015 r. na łączną liczbę 20 dni służby, wystąpiło 9 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie nie przekroczył 50% (w tym 3 dni w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w rejonie, a w jednym dniu nie przekroczył 20% czasu służby). W pozostałych dniach wyniósł od 52,1% do 81,5%. Przyczyną nieobecności była służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, realizacja nakazów doprowadzenia obywateli, obsługa zdarzeń i interwencji na zlecenie dyżurnego poza swoim i graniczącym rejonem oraz prace biurowe.

(dowód: akta kontroli, str. 120-125)

- dzielnicowy rejonu 14 (pozamiejski) – na łączną liczbę 17 dni służby w listopadzie 2014 r., wystąpiło 10 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wyniósł poniżej 50%, w tym w jednym dniu dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie. W pozostałych dniach wyniósł od 52,1% do 75,8%. Przyczyną nieobecności była m.in. służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, udział w realizacji nakazu doprowadzenia obywatela oraz praca biurowa.

W lutym 2015 r. na łączną liczbę 20 dni służby, w 15 dniach czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie nie przekroczył 50%, w tym w jednym dniu dzielnicowy w ogóle nie był obecny w rejonie. W pozostałych dniach wyniósł od 57,3% do 68,7%. Przyczyną nieobecności była m.in. służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, realizacja nakazu doprowadzenia obywatela oraz prace biurowe.

(dowód: akta kontroli str. 126-131)

- dzielnicowy rejonu 18 (pozamiejski) – na łączną liczbę 20 dni służby w listopadzie 2014 r., wystąpiło 16 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wyniósł poniżej 50%, w tym w jednym dniu w ogóle nie był obecny w swoim rejonie. W pozostałych dniach wyniósł od 56,2% do 85,4%. Przyczyną nieobecności była m.in. obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, realizacja nakazu doprowadzenia obywatela oraz praca biurowa.

W lutym 2015 r. na łączną liczbę 18 dni, wystąpiło 16 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie nie przekroczył 50%, (w tym w jednym dniu dzielnicowy w ogóle nie był obecny w rejonie, a w 2 dniach nie przekroczył 20% czasu służby). W pozostałych dniach wyniósł odpowiednio 59,4% i 76,0%. Przyczyną nieobecności była służba patrolowa na całym obszarze odpowiedzialności Komendy, obsługa interwencji i zdarzeń na zlecenie dyżurnego, realizacja nakazu doprowadzenia obywatela, kontrola pojazdów oraz prace biurowe.

(dowód: akta kontroli str. 132-137)

Dzielnicowi w notatnikach służbowych nie podawali czasu zużytego na doręczenie przesyłek sądowych, dokonanie ustaleń, pomocy prawnej. W miesiącach objętych kontrolą nie wystąpiły dni, w których czynności te zdominowały realizację zadań w rejonie.

Istotny wpływ na ograniczenie pobytu w rejonie dzielnicowego miały prowadzenie, zgodnie z § 3 ust. 6 zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych obchodu z innym dzielnicowym w rejonie graniczącym (np. dzielnicowy rejonu 1 w listopadzie 2014 r. na 12 dni, w których dokonywał obchodu - w 9 służbę pełnił wspólnie z innym dzielnicowym, a w lutym 2015 r. na 13 dni - w 7, dzielnicowy rejonu 3 odpowiednio 17 i 11 oraz 12 i 11, dzielnicowy rejonu 14 w lutym 2015 r. na 19 w 12), służba patrolowa na całym terenie odpowiedzialności

Komendy (np. dzielnicowy rejonu 1 w listopadzie 2014 r. na 19 dni służby, służbę patrolową pełnił w ciągu 5 dni, a w lutym 2015 r. w ciągu 2 dni), wykonywanie przez dzielnicowych zadań zleconych przez dyżurnego (obsługa zdarzeń/interwencji, np. dzielnicowy rejonu 3 w listopadzie 2014 r. na przestrzeni 11 dni w trakcie służby uczestniczył w ich obsłudze, a w lutym 2015 r. w 6 - trwały od 20 do 240 minut), doprowadzenia do aresztu śledczego (np. dzielnicowy rejonu 1 w listopadzie 2014 r. uczestniczył 7 razy w realizacji nakazu doprowadzenia obywatela, a w lutym 5 (trwały od 20 do 135 minut), udział w akcjach organizowanych przez Komendę.

(dowód: akta kontroli str. 34, 104-137)

3.2. Z zestawień sporządzonych przez kierownika Rewiru wynika, że dzielnicowi objęci badaniem:

- sporządzili ogółem 14 meldunków, z tego 8 w listopadzie 2014 r. i 6 w lutym 2015 r. (dzielnicowy rejonu 18 nie sporządził żadnego meldunku),
- odbyli 42 spotkania z przedstawicielami społeczeństwa, z tego 28 w listopadzie 2014 r. i 14 w lutym 2015 r.,
- sporządzili 380 wywiadów i ustaleń, z tego 174 w listopadzie 2014 r. i 206 w lutym 2015 r. oraz doręczyli 44 (odpowiednio 17 i 27) korespondencji,
- nie zgłaszali na piśmie wniosków i propozycji dotyczących m.in. poprawy bezpieczeństwa, w tym dotyczących rozmieszczenia służb patrolowych oraz nie realizowali żadnych przedsięwzięć z własnej inicjatywy. Kierownik rewiru oraz kierownicy Posterunku Policji w Brzeźnicy oraz Spytkowicach podali, że z uwagi na specyfikę pracy oraz stały bezpośredni kontakt, wnioski składane były ustnie i wykorzystywano je w sporządzanej dyslokacji służby.

W Komendzie doręczenie korespondencji zlecone przez sądy, prokuraturę oraz inne podmioty nie było odnotowywane w systemie SESPOL. Kierownik Rewiru wyjaśnił, że z uwagi na brak wytycznych jednostki nadrzędnej w tej sprawie, doręczenie korespondencji zlecone przez sądy, prokuraturę i inne uprawnione podmioty odnotowywane jest tylko w aplikacji INTRADOK.

(dowód: akta kontroli str. 89-96, 233-237, 248)

3.3. Dzielnicowi objęci kontrolą nie gromadzili informacji o osobach wymienionych w § 10 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych, § 11 pkt 1 i 2 zarządzenia Nr 1619 KGP¹¹ oraz § 9 pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 982 KGP o imprezach sportowych¹². W złożonych wyjaśnieniach podali m.in., że nie widzieli potrzeby ich gromadzenia, gdyż znają swój rejon, a informacje o kibicach zamieszkających/przebywających na obszarze działania (m. in. miejscach spotkań, źródłach utrzymania) gromadzi Wydział Kryminalny Komendy, który w razie konieczności udostępnia niezbędne dane. Dane dotyczące potencjalnych ofiar przestępstw i wykroczeń prowadzą m.in. ośrodki pomocy społecznej. W toku obchodu często rozmawiają z mieszkańcami o występujących zagrożeniach, sposobach zapobiegania oraz postępowania w przypadku zaistnienia takiego zdarzenia.

(dowód: akta kontroli, str. 168-192)

¹¹ Zarządzenie Nr 1619 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz nieletnich (Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 64 ze zm.)

¹² Zarządzenie Nr 982 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 września 2007 r. w sprawie zasad organizacji i trybu wykonywania przez Policję zadań związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami sportowymi oraz gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych (Dz. Urz. KGP Nr 17, poz. 129)

3.4. Dzielnicy objęci kontrolą, w listopadzie 2014 r. i lutym 2015 r. m.in. prowadzili rozmowy profilaktyczne. I tak z:

- osobami wymienionymi w § 10 ust. 1 zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych:
 - dzielnicowy rejonu 1 przeprowadził 9 rozmów (2 w listopadzie, 7 w lutym) oraz w ramach współpracy z pedagogami szkolnymi podjął 7 działań (2 i 5), którymi objął 7 osób,
 - dzielnicowy rejonu 3 odpowiednio 16 rozmów (4 i 8) i w ramach współpracy z pedagogami szkolnymi podjął 12 działań (4 i 8) i objął nimi 12 osób (4 i 8),
 - dzielnicowy rejonu 10 przeprowadził 13 rozmów (10 i 3) i w ramach współpracy z pedagogami szkolnymi podjął 13 działań (10 i 3) i objął nimi 13 osób,
- dzielnicowy rejonu 1 przeprowadził 7 rozmów profilaktycznych (2 w listopadzie i 5 w lutym) z potencjalnymi ofiarami przestępstw i wykroczeń, dzielnicowy rejonu 10 przeprowadził odpowiednio 13 rozmów (10 i 3), dzielnicowy rejonu 14 - 9 (4 i 5), a dzielnicowy rejonu 18 - 12 rozmów (6 i 6),
- osobami mającymi wpływ na funkcjonowanie środowiska lokalnego: dzielnicowy rejonu 1 przeprowadził w listopadzie 5 rozmów, dzielnicowy rejonu 10 - 18 rozmów (1 i 17), dzielnicowy rejonu 14 - 9 rozmów (4 i 5), a dzielnicowy rejonu 18 - 3 rozmowy (1 i 2).

(dowód: akta kontroli, str. 220-232)

Z zestawień sporządzonych przez kierownika Rewiru wynika m.in., że dzielnicowi objęci badaniem, w ramach profilaktyki społecznej m.in. uczestniczyli w grupach roboczych w Ośrodkach Pomocy Społecznej¹³ (np. dzielnicowy rejonu 1 w listopadzie 2014 r. – 3, lutym 2015 r. – 5, rejonu 3 odpowiednio 4 i 8, rejonu 10 odpowiednio 2 i 10), spotkaniach z sołtysami wsi (dzielnicowy rejonu 14 – 3, dzielnicowy rejonu 18 – 1), pogadankach z uczniami w szkołach zlokalizowanych w ich rejonach służbowych (dzielnicowy rejonu 14 – 2, dzielnicowy rejonu 18 - 2).

(dowód: akta kontroli str. 238-242)

3.5. W teczkach rejonów (prowadzonych do 6 stycznia 2015 r.) były wykazy miejsc zagrożonych, w których wskazano miejsce zagrożenia, adres, określenie zagrożenia oraz czas, kiedy ono występuje. Ostatniej aktualizacji danych dokonano w maju i czerwcu 2014 r. Dzielnicowi w złożonych wyjaśnieniach podali m.in., że posiadają rozeznanie o miejscach i obszarach w obsługiwanym rejonie gdzie występuje zagrożenie, a dane te aktualizują na bieżąco w toku obchodu (informacje uzyskują od sołtysów, radnych, mieszkańców).

(dowód: akta kontroli str. 100-101, 1780192)

Kierownik Rewiru wyjaśnił, że efekty uzyskane przez dzielnicowych w poszczególnych dniach miesiąca są ujmowane w formie tabelarycznej i są przedstawiane komendantowi lub jego zastępcy przez dyżurnego jednostki podczas rozliczenia zmiany. Rozliczenie efektywności i skuteczności realizacji zadań przez poszczególnych dzielnicowych odbywa się po zakończeniu kwartału (omówiono w punkcie 4 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 200)

¹³ Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wadowicach oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Brzeźnicy oraz Spytkowicach.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Kontrola realizowanych zadań przez 5 dzielnicowych w listopadzie 2014 r. i lutym 2015 r. wykazała, że w przypadku 4 spośród 10 zbadanych miesięcy liczba dni służby, w których dzielnicowi realizowali zadania w swoim rejonie służbowym lub pełnili, dozwoloną na podstawie § 3 ust. 6 zarządzenia Nr 528 wspólną służbę z innym dzielnicowym w rejonie graniczącym nie przekroczyła (łącznie) 50% czasu. I tak:
 - w rejonie dzielnicowego 1 w listopadzie 2014 r. na łączną liczbę 19 dni służby, wystąpiło 11 dni w których czas służby nie przekroczył 50%, a w lutym 2015 r. na łączną liczbę 17 dni służby w 12,
 - w rejonie dzielnicowego 3 w listopadzie 2014 r. na łączną liczbę 19 dni służby, w 10 nie przekroczył 50%,
 - w rejonie dzielnicowego 10 w listopadzie 2014 r. na łączną liczbę 13 dni służby, w 7 nie przekroczył 50%.

Przy organizacji służby ww. funkcjonariuszy nie została zachowana zasada wynikająca z § 17 zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych, zgodnie z którą kierownicy jednostek organizacyjnych Policji zostali zobowiązani do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 ww. zarządzenia).

(dowód: akta kontroli, str. 104-137, 178-192)

2. W przypadku 9 z 10 skontrolowanych miesięcy stwierdzono przypadki regularnego kierowania¹⁴ wszystkich 10 dzielnicowych objętych szczegółowym badaniem do służby patrolowej, obejmującej cały teren odpowiedzialności Komendy lub Posterunku, tj. także obszar wykraczający poza rejon służbowy dzielnicowych i rejon z nim graniczący. Powyższe stanowiło naruszenie § 15 ust.2 zarządzenia o dzielnicowych, który zabrania kierowania dzielnicowych do patrolu poza rejonem służbowym i rejonem z nim graniczącym, a ponadto przewiduje możliwość powierzania dzielnicowym zadań z zakresu służby patrolowej tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Z wyjaśnienia naczelnika Wydziału Prewencji wynika, że z uwagi na braki kadrowe w Ogniwie Patrolowo-Interwencyjnym (które powodują ograniczenia w obsadzeniu służby), do realizacji czynności związanych z obsługą interwencji, doprowadzeniem osób oraz patroli angażowani są dzielnicowi.

Z wyjaśnień dzielnicowych wynika, że aby zrealizować wszystkie zadania dzielnicowego wynikające z zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych, obchód rejonu powinien trwać od 5 godzin (62,5% czasu służby) do 6 godzin (75% czasu służby).

(dowód: akta kontroli, str. 104-137, 178-192, 204)

Ocena częściowa

Przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych w większości przypadków¹⁵ pozwalały na realizację podstawowych zadań tych funkcjonariuszy w przydzielonych im rejonach służbowych. Stwierdzono jednak znaczne obciążenie dzielnicowych dodatkowymi obowiązkami zlecanymi przez kierownictwo Komendy i PP (w tym realizowanymi poza obszarem przypisanym danemu dzielnicowemu) dotyczącymi przed wszystkim obsługi zdarzeń, zabezpieczenia imprez masowych oraz patroli. W rezultacie, w przypadku 4 z 10 objętych badaniem miesięcy służby nie została zachowana zasada wynikająca z § 17 Zarządzenia Nr 528 w sprawie dzielnicowych, zgodnie z którą kierownicy jednostek Policji zostali zobowiązani do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 ww. zarządzenia).

¹⁴ Również w dniach, kiedy nie byli odprawiani do służby patrolowej i wykonywali inne czynności, w tym dzielnicowych.

¹⁵ Badaniem objęto realizację zadań przez 5 dzielnicowych w listopadzie 2014 r. i lutym 2015 r.

4. Planowanie oraz weryfikacja efektów realizacji zadań służbowych dzielnicowych

4.1. W KPP nie określono zasad planowania zadań dzielnicowych wobec przydzielonych im rejonów służbowych, odnoszących się do dłuższej perspektywy czasowej, wykraczającej poza bieżące przydzielanie spraw do realizacji i takiej dokumentacji nie sporządzano. Również dzielnicowi takiej dokumentacji nie sporządzali.

Kierownik Rewiru dzielnicowych wyjaśnił, że obszar obsługiwany przez tutejszy rewir dzielnicowych w ostatnim okresie czasu nie podlegał znaczącym zmianom o charakterze urbanistycznym (nie powstały nowe osiedla mieszkaniowe), demograficznym (nie odnotowano znaczącej zmiany liczby ludności) oraz zmian w charakterystyce przestępczości, stąd nie planowano zadań dla dzielnicowych w dłuższej perspektywie czasowej. KPP na tle innych tego typu jednostek organizacyjnych w województwie nie charakteryzuje się wyjątkowym nasileniem jakiegoś określonego rodzaju przestępczości, czy też występowaniem specyficznych zagrożeń, czy zdarzeń.

(dowód: akta kontroli str. 198-201)

4.2. Komendant w decyzji Nr 43/14 z dnia 22 grudnia 2014 r. w sprawie zasad i form rozliczania dzielnicowych z wykonania zadań służbowych oraz przestrzegania dyscypliny służbowej w Komendzie Powiatowej Policji w Wadowicach i jednostkach podległych podał, że rozliczanie dzielnicowych odbywać się będzie co kwartał w formie tabelaryczno-opisowej, zgodnie z kartą oceny efektywności służby dzielnicowego¹⁶. Realizując wytyczne powyższej decyzji, kierownik rewiru dzielnicowych po zakończeniu kwartału sporządzał dla każdego dzielnicowego „Kartę oceny efektywności służby dzielnicowego”. W karcie podawał ilościowe wykonanie wskazanych w niej zadań/parametrów, odniesienie się do osiągniętych wyników w poprzednim kwartale w przypadku znacznych różnic, ocenę poprawności sporządzanych dokumentów i terminowość realizowanych zadań, ocenę zachowania dzielnicowego i jego dyspozycyjność, znajomość obsługiwanego rejonu, realizację zadań dotyczących „Niebieskiej Karty” oraz uwagi i zalecenia do realizacji (np. zwiększenie aktywności w zakresie pracy profilaktycznej, operacyjnej, kontaktów ze społeczeństwem i „osobami z rejonu”, oraz zwiększenie liczby ujawnianych wykroczeń).

Powyższe karty były przedstawiane dzielnicowym (do zapoznania się z nią) oraz naczelnikowi Wydziału Prewencji. Ponadto kierownik rewiru sporządzał porównanie wyników danego miesiąca, z wynikami ilościowymi osiągniętymi w analogicznym miesiącu roku ubiegłego w wybranych kategoriach (np. obchód, interwencje, zatrzymanie sprawców na gorącym uczynku, poszukiwani, meldunki, pouczenia, doprowadzenia, wywiady/ustalenia). Po zakończeniu służby przez dzielnicowego, kierownik Rewiru lub uprawniony policjant dokonywał rozliczenia służby poprzez dokonanie stosownej adnotacji w notatniku służbowym dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 97-99, 111, 119, 125, 131, 137, 212-219)

¹⁶ Karta oceny efektywności zawierała:

- ilościowe wykonanie określonych w karcie zadań (np. ilość sprawców zatrzymanych na gorącym uczynku, zatrzymanych osób poszukiwanych, sporządzonych meldunków informacyjnych, mandatów karnych, osób pouczonych, sporządzonych notatek pod kątem wniosku o ukaranie, spotkań ze społeczeństwem),
- sposób realizacji przydzielonych spraw, poprawność pod względem formalnym i merytorycznym, terminowość,
- zachowanie dzielnicowego (jego etykę) i stopień realizacji innych poleceń,
- dyspozycyjność, znajomość rejonu służbowego pod kątem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń,
- realizację czynności dotyczących programu zadań „Przemoc w rodzinie”,
- Uwagi, polecenia oraz ocenę osiągniętych wyników ze wskazaniem na obszary gdzie te wyniki są dobre i tam gdzie winny ulec poprawie oraz ocenę na tle innych policjantów komórki.

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie planowania oraz weryfikacji efektów realizacji zadań przez dzielnicowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Kontrola zgodności danych wprowadzonych do systemu SESP¹⁷ – formularz III/9 (karta efektywności służby policjanta realizującego zadania o charakterze prewencyjnym) z danymi wynikającymi z zapisów w notatnikach służbowych dzielnicowych wykazała m.in., że do obchodu zaliczano obsługę przez dzielnicowych zdarzeń/interwencji zleczanych przez dyżurnego poza rejonem służbowym, udział w patrolach na terenie całej odpowiedzialności Komendy i w akcjach organizowanych przez nią oraz część prac biurowych związanych z obsługą rejonu. I tak w przypadku:

- dzielnicowego rejonu 1 w listopadzie 2014 r. na 19 dni służby (9 180 min, w tym wg SESP – 6 060 min w obchodzie), w 18 dniach zawyżono czas obchodu ogółem o 3 020 min, a w 8 dniach stwierdzono różnice w podanych efektach dotyczących m.in. liczby ustaleń, liczby osób doprowadzonych (np. w dniu 5 listopada odnotowano w systemie 6 ustaleń w notatniku odnotowano 3). W lutym 2015 r. na 19 dni służby (9 060 min), w tym wg systemu SESP – 6 540 min w obchodzie), we wszystkich dniach zawyżono czas obchodu ogółem o 3 250 min, a w 3 różnice w podanych efektach (np. 19 lutego odnotowano w systemie 2 ustalenia, w notatniku nie odnotowano żadnego). Dzielnicowe zawyżenie w obu badanych miesiącach wyniosło od 50 do 420 min.
- dzielnicowego rejonu 10 w listopadzie 2014 r. na 13 dni służby (6 000 min, w tym wg SESP – 3 120 min w obchodzie) w 9 dniach zawyżono czas obchodu ogółem o 905 min, a w 3 dniach stwierdzono różnice w efektach (np. 12 listopada nie wykazano w systemie 2 spotkań ze społeczeństwem). Natomiast w lutym 2015 r. na 20 dni służby (10 800 min, w tym wg SESP – 6 240 min w obchodzie), w 13 dniach zawyżono czas obchodu ogółem o 1 400 min, a w 2 dniach stwierdzono różnice w podanych efektach (22 lutego nie odnotowano w systemie 7 interwencji). Dzielnicowe zawyżenie w obu badanych miesiącach wyniosło od 15 do 360 min.
- dzielnicowego rejonu 14 w listopadzie 2014 r. na 17 dni służby (8 400 min, w tym wg SESP – 5 760 min w obchodzie) w 10 dniach zawyżono czas obchodu ogółem o 830 min, a w 2 dniach stwierdzono różnice w efektach (np. 18 listopada nie odnotowano w systemie jednego ustalenia dla sądu). Natomiast w lutym 2015 r. na 20 dni służby (9 600 min, w tym wg SESP – w obchodzie), w 18 dniach zawyżono czas obchodu ogółem o 875 min. Dzielnicowe zawyżenie w obu badanych miesiącach wyniosło od 25 min do 240 min.
- dzielnicowego rejonu 18 w listopadzie 2014 r. na 20 dni w służbie (9 780 min w tym wg SESP – 6 480 min w obchodzie), w 15 dniach zawyżono czas obchodu ogółem o 1 116 min. Natomiast w lutym 2015 r. na 18 dni w służbie (8 820 min, w tym wg SESP – 5 460 min w obchodzie), w 10 zawyżono czas obchodu ogółem o 110 min, a w 2 dniach stwierdzono różnice w efektach (w systemie odnotowano po 3 ustalenia dla sądu, w notatniku odnotowano po 2 ustalenia).

Kierownik Rewiru oraz kierownicy PP w Brzeźnicy oraz Spytkowicach wyjaśnili m.in., że z uwagi, iż system SESP nie przewiduje oddzielnego odnotowywania czasu interwencji, przyjęli zasadę, że czynności dzielnicowych związane z kontrolą bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz obsługą zdarzeń/interwencji, będą rozliczać i wykazywać w systemie jako obchód.

Zdaniem NIK ww. czynności nie mieszczą się w wykazie zadań określonych w rozdziale 2 (zakres zadań dzielnicowego) zarządzenia Nr 528 KGP o dzielnicowych. Zaznaczyć należy, że przez pojęcie obchód jako formę pełnienia służby dzielnicowego wskazaną w § 5 ust. 1 ww. zarządzenia rozumie się przemieszczanie się w granicach przydzielonego mu rejonu, rejonu graniczącego (§ 3 ust. 6) i realizowanie zadań wynikających z zakresu jego obowiązków. Przyjęcie takich rozwiązań spowodowało, że dane wykazane w przedmiotowym systemie nie odzwierciedlały rzeczywistego przebiegu służby.

(dowód: akta kontroli str. 138-166, 202, 205-208)

¹⁷ SESP – System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji.

Ocena częściowa

Kontrola wykazała, że w KPP nie wprowadzono mechanizmów planowania zadań dzielnicowych wobec przydzielonych im rejonów służbowych, odnoszących się do dłuższej perspektywy czasowej, ani związanych z nimi narzędzi weryfikacji oddziaływania dzielnicowych na ich rejon służbowy. Stwierdzono również, że ewidencja sprawozdawcza SESPól, w odniesieniu do funkcjonariuszy realizujących zadania dzielnicowych, prowadzona była nierzetelnie i nie odzwierciedlała faktycznego przebiegu ich służby.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁸, wnosi o:

- 1) podjęcie działań, które umożliwią dzielnicowym pełniejszą realizację ich podstawowych zadań/obowiązków, w szczególności poprzez dłuższe przebywanie w przydzielonych im rejonach służbowych,
- 2) wzmocnienie nadzoru nad danymi wprowadzanymi do systemu SESPól, celem rzeczywistego odzwierciedlenia przebiegu służby dzielnicowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia 15 grudnia 2015 r.

Kontroler

Jerzy Baranek
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Marcin Kopec
Wicedyrektor

¹⁸ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096